Laoarvestus ja laohaldus

- Laoseisu kujunemine
- Laoseisu ülevaated
- Kaupade paigutused
- Laosisesed liikumised
- Inventuurid
- Pakkeüksused
- Jääkide mahakandmine
- Ringlustaara arvestus
- Omahind Ladu20-s
- Laoaadressid
- Aktiiv- ja passiivaadressid
- Laotöö mõõtmine
- Partiide käsitlemine (FIFO, LIFO, muud)

Laoseisu kujunemine

Ladu20 hoiab laoseisu kolmel tasemel:

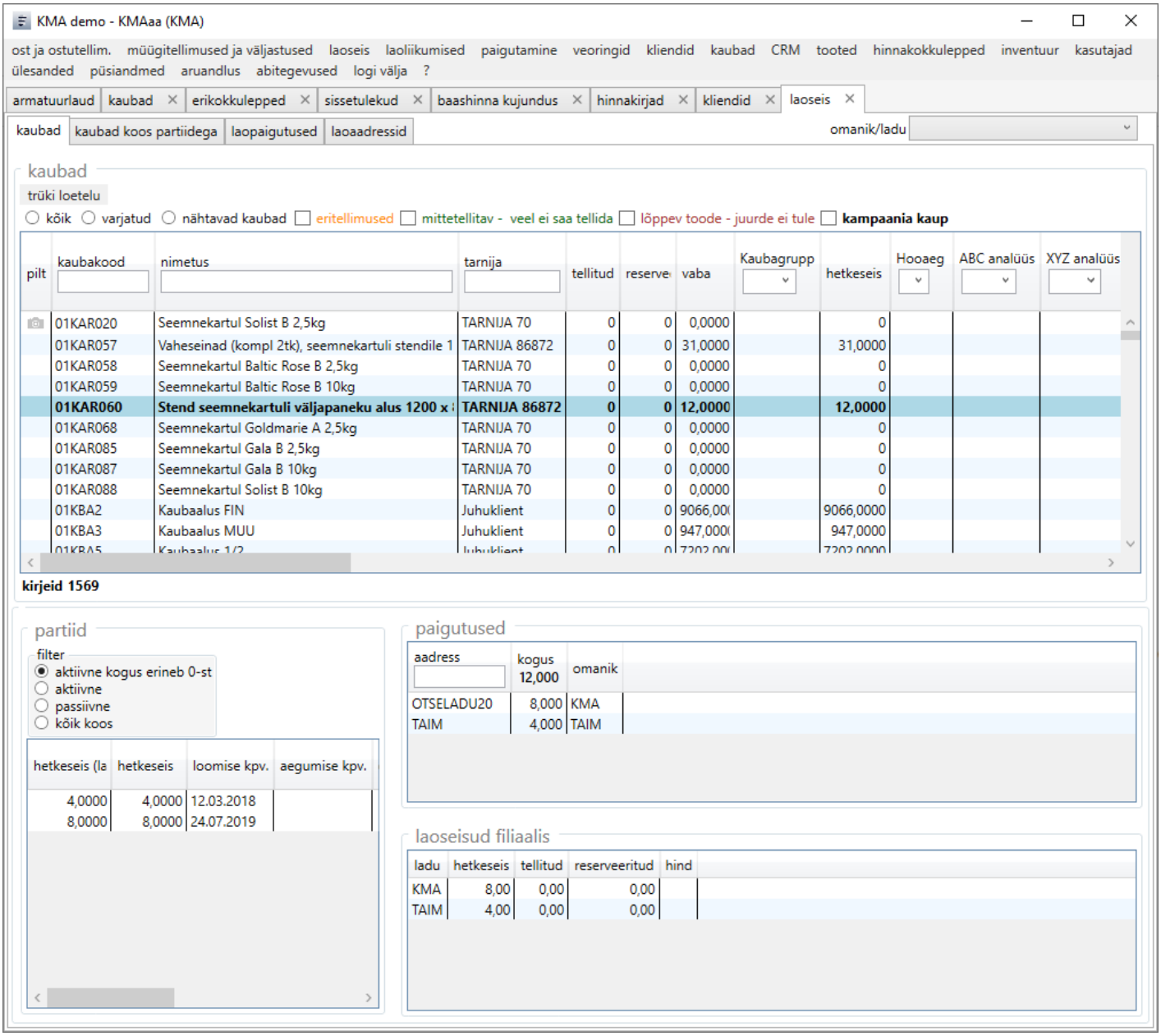
1. Kaubapõhiselt (moodustub kauba partiide laoseisust)
2. Partiipõhiselt
3. Partii paigutuse põhiselt laoaadresside lõikes

Lõik sisse- ja välja- liikumised tehakse Ladu20s partiipõhiselt märkides juurde aadressi kust/kuhu kaup liigub.

Ladu20 mõjutavad laoseisu:

- sissetulekud
- väljastused
- aktsepteeritud tagastused
- inventuurid (aktsepteeritud read)
- laoaadressidevahelised kanded

Laoseisu ei mõjuta: ostutellimused, müügitellimused, tagastustaotlused ja aktsepteerimata inventuuri read.

Laoseisu arvutamise valem

Lõpliku laoseisu arvutamiseks (sõltumata, kas partii või kauba oma) kasutatakse järgnevat valemit:

```
hetkeseis = algseis + sisse võetud kaubad + toodetud kaubad - väljastatud kaubad - maha kantud kaubad
```

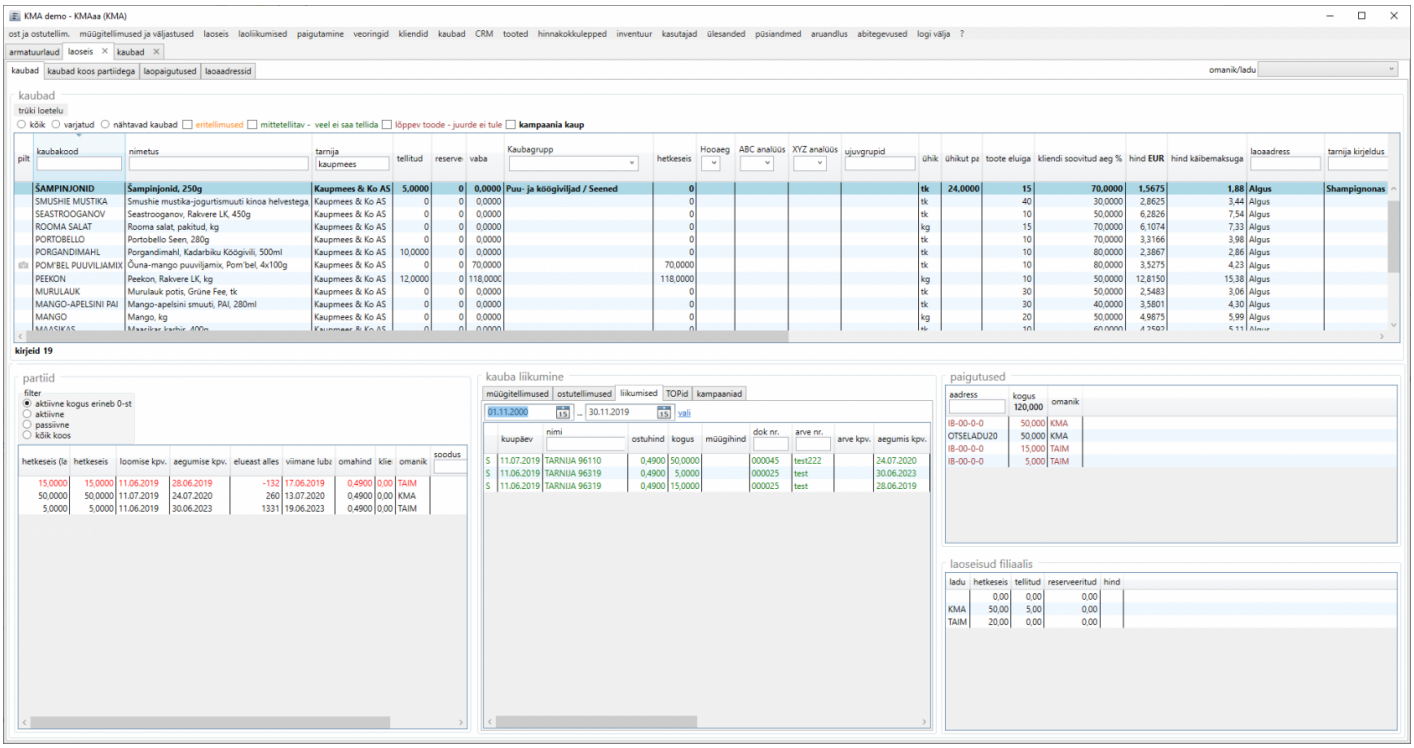
Laoseisu arvutamine toimub iga kauba liikumisega seotud toimingu järel automaatselt ning tulemus kajastub partii ning kauba andmetes.

Laoseisu ülevaated

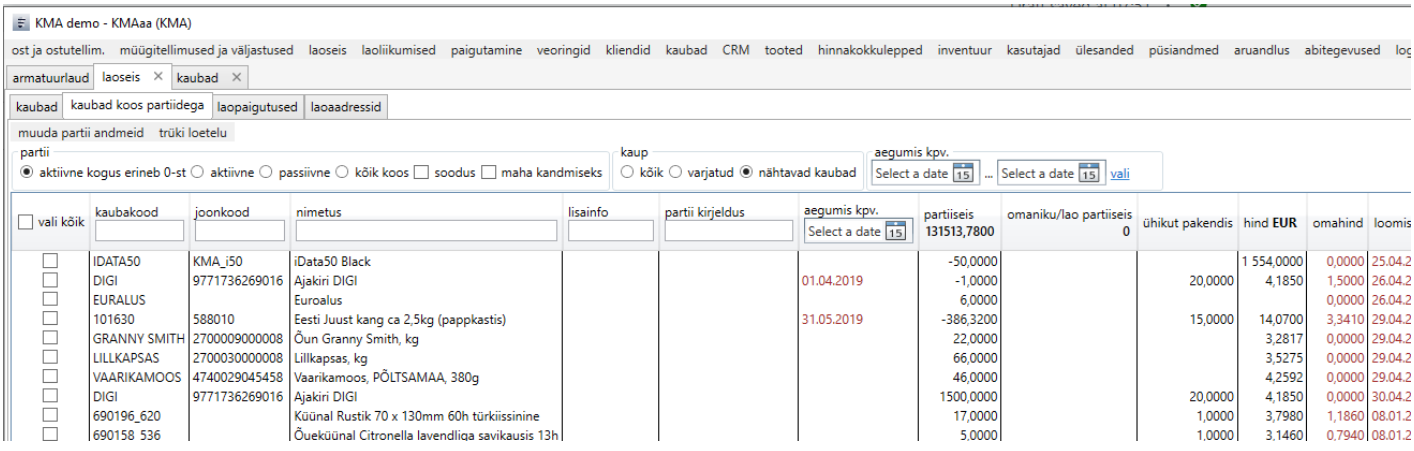
Kõige mugavama ülevaate kaupade laoseisust "Laoseis"

Selles aknas on kaupade loetelu ja aktiiver kauba kohta kuvatakse

- laoseisu info partiide lõikes
- kauba liikumiste ja ajaloo infot
- laoaadressidepõhist paigutust
- laoseisu infot filiaalides

Lehel "kaubad koos partiidega" on kaupade loetelu asendatud partiipõhise kaupade loeteluga. Siit on lihtne otsida kaupu mis hakkavad aeguma n. järgmine nädal.

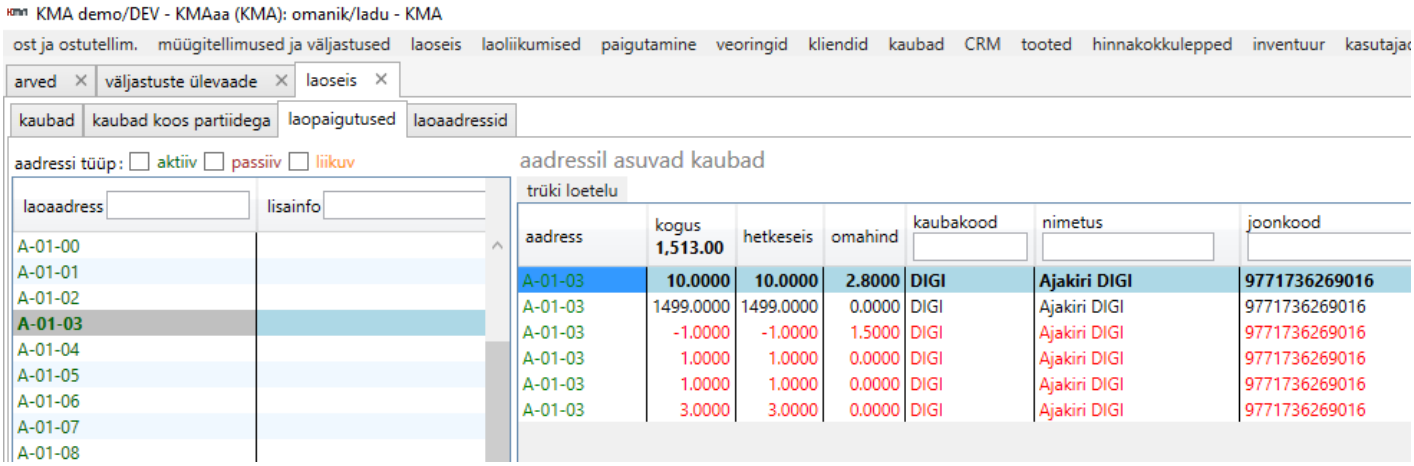
Kui on seadistatud reegel millised partiid kantakse automaatselt maha (n. kaalukaupadel partiipõhised laojäägid alla Xg või aegunud partiid), siis siit saab ka need kiiresti kätte ja samas kohe teha ka automaatselt mahakandmisdokumendi.

Kaupade paigutused

Ladu20s on süsteemselt arvel kaupade ja pariide täielik paigutus- st., et iga hetk on teada täpselt kus laoaadressil mis kauba mis partii kui suures osas parasjagu asub.

Selleks, et kogu süsteem töötaks vigadeta on oluline, et laomehed registreerivad kaupa lattu paigutades, laosiseselt liigutades ja kaupa välja komplekteerides alati kogu töö korrektselt.

Kõige mugavamalt näeb Ladu20s laopaigutuse hetkeseisu Laoseisu aknast.

Laosisesed liikumised

Ladu20 laosisesed liikumised mõiste all mõtleme kahte erinevat sisu:

1. Kauba viimine ettevõtte ühest laost teise (n. Tallinnast Tartu)
2. Kauba nihutamiselt ühelt laoaadressilt teisele

Füüsiliselt eraldi laokohtade vaheline liikumine

Füüsiliselt eraldi kohtadel asuvad sama ettevõtte laod on enamasti Ladu20s süsteemi siseselt lahendatud eraldi "omanik/ ladudena".

Kauba nihutamiseks ühest laost teise tehakse saatvast laost väljastus ja kauba saabumisel sihtlattu tehakse sinna sissetulek. Sisuliselt on pealtnäha liikumine väga analoogne klientide ja tarnijate vahelise kauba liikumisega.

Sellise laoliikumise tellimiseks saab süsteemis kasutada eriliigilisi ostu- ja müügitellimusi.

Laosisene aadressidevaheline kauba liigutamine

Laoaadresside vaheline liikumine tehakse enamasti Laomees tarkvaras ümberpaigutusega.

Ladu20s on võimalik sisestada ka laoliikumine käsitsi. Selleks tuleb aknas "Laoseis" alumises parempoolses laopaigutuse aknas klikata aadressile kust soovitakse kaupa ära paigutada. Seejärel avaneb aken kus kasutajal on võimalik sisestada sihtaadress ja ümber paigutatav kogus.

Üldjuhul laosisesed ümberpaigutuste tellimused on süsteemis seadistatud kuvama automaatselt vastavalt aadressidele või piirkondadele määratud piirnormidele.

Inventuurid

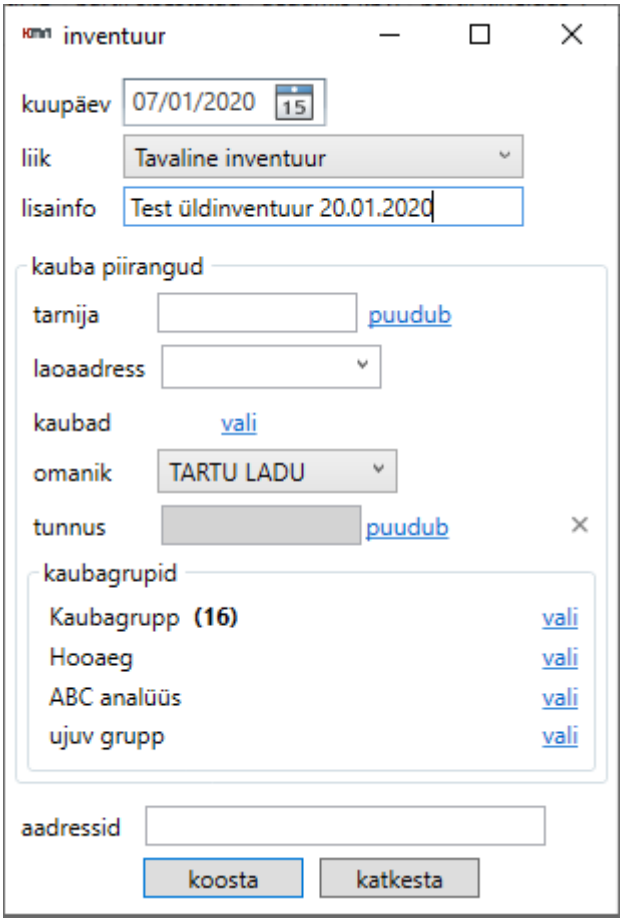
Laoseise on aeg-ajalt soovitatav üle lugeda. Seda nimetatakse enamasti inventuuriks.

Ladu20s saab olla peamiselt kahte tüüpi inventuure:

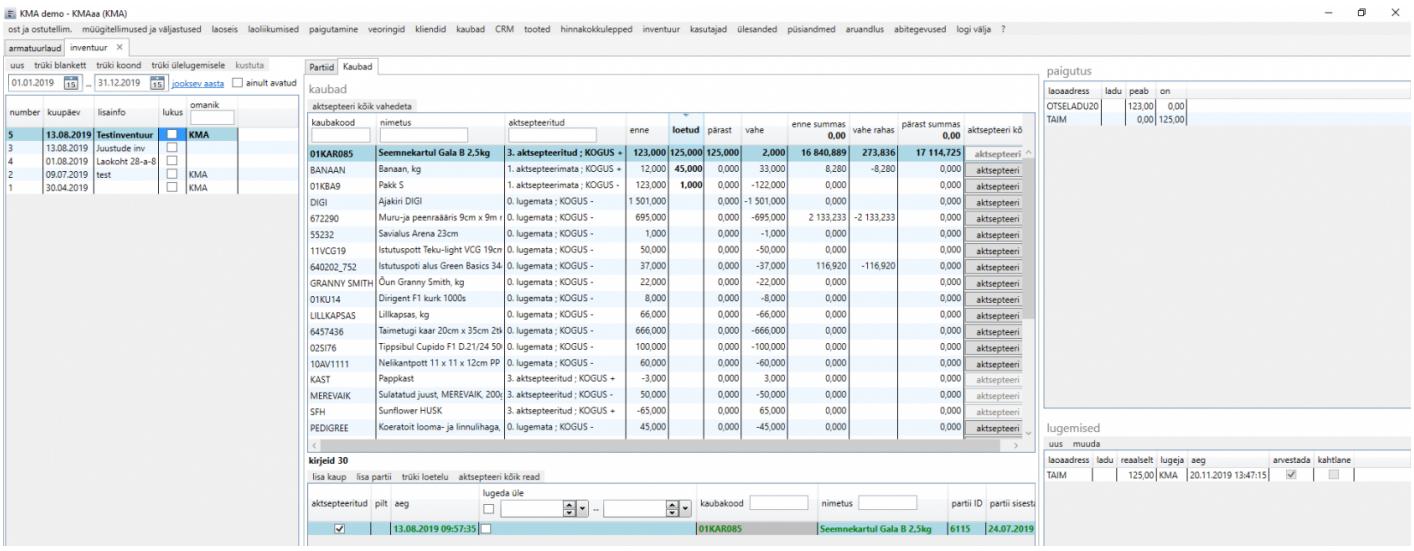
- üldinventuur - koostatakse Ladu20-st
- jooksev päevapõhine inventuur - tekib automaatselt, kui Laomehe rakenduses kantakse kaupu maha laoseisu fikseeringuga

Üldinventuur

Üldinventuur on inventuur mis on algatatud Ladu20s kasutaja poolt. Selleks koostatakse inventuuri moodulis inventuuri algseisuga blankett. Blanketi koostamisel on kasutajal võimalus määrata kui suur inventuur on (mis kaubagrupid ja aadressid on kaasatud).

Peale blanketi koostamist peaks toimuma Laomees tarkvara abil kauba ülelugemine laos. Iga koguse ja aadressi ülelugemisest jääb süsteemi jälg et kes ja mis kell vastava koguse kust registreeris.

Peale seda kui kõik kaubad on laos Laomees tarkvara abil üle loetud, on võimalus Ladu20s vaadata tulemust, aktsepteerida sobivad read, märkida mingid read kahtlaseks ja saata uuesti üle lugemisele.

Inventuuri akna all paremas servas on partiipõhiselt näha mis aadressilt mis koguses ja milline laomees kaupa luges.

Ridu saab üle lugemiseks märkida kahel viisil:

1. võimalus on märkida partiipõhiselt, et see partii vajab ülelugemist
2. võimalus on mingid lugemised märkida, et need tunduvad kahtlased.

Peale ülelugemist tuleb vaadata read ükshaaval üle ja otsustada missugused lugemised on need, mida arvestatakse inventuuris (vajadusel eemaldada lugemistelt linnuke "arvestada")

Selleks, et teostatud inventuuri tulemusel saadud laoseis muudaks ära Ladu20 laoseisu tuleb inventuuri read ükshaaval aktsepteerida(saab teha ka kõik read korraga).

Inventuuri blanketi koostamisest kuni inventuuri lõpuni (kõigi soovitud ridade aktsepteerimiseni) ei tohi kaupa laos liigutada ei sisse ega välja!!!

Aktsepteeritud inventuuri ridade kohta tekib Ladu20s väljastusdokument. Selle dokumendi summa on inventuuri ülelugemisel tekkinud laoseisu muutus

Jooksva inventuuri päevapõhine koond

Laomees tarkvaras on võimalik laomeestel suvalisel hetkel registreerida kauba laoseisu erinevus süsteemis oleva laoseisu ja riiulis oleva koguse vahel. Kõigist ühe päeva jooksul tehtud "laoseisu fikseeringutest" moodustub automaatselt päevapõhine koondinventuri dokument. Selles on registreeritud, et mis kell ja milline laomees mis kaupa ja mis aadressil probleemi registreeris (mis oli algseis ja mis on fikseeritud seis).

Pakkeüksused

Ladu2 0 koos mobiilse laotöö tarkvaraga Laomees võimaldab registreerida pakkeüksusi.

Andmete kogumine ja funktsionaalsus on tagatud tänu mobiilsele kaupade komplekteerimisele.

Põhiline tööprotsess noppimisel:

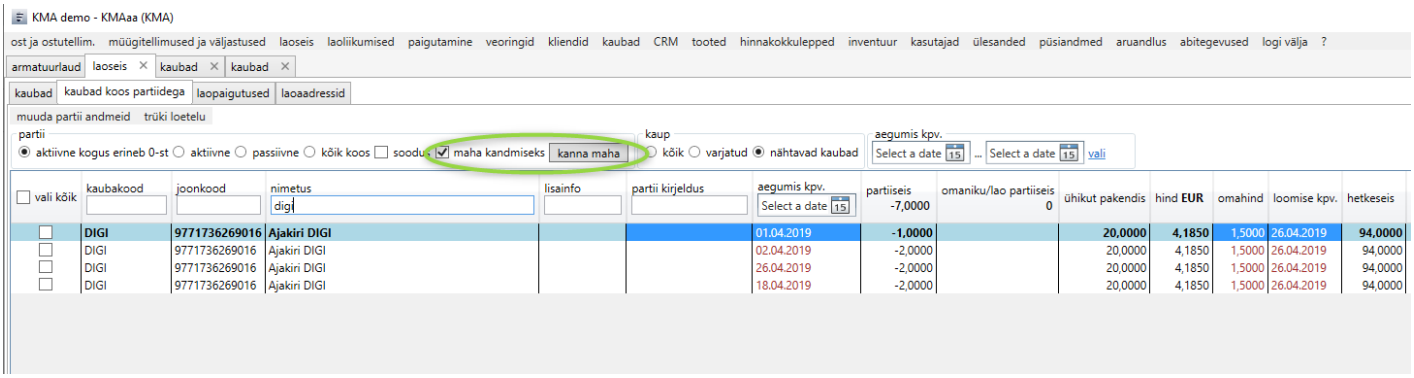
- Laomees alustab pakkeüksust.
- Kõik järgmised komplekteeritavad kaubad registreerib süsteem automaatselt, st. et need pannakse avatud pakkeüksusele.
- Kui vastav pakkeüksus on täis, siis on laomehel võimalus pakkeüksus lõpetada, trükkida välja vajalikud pakkeüksuse kleepsud ja alustada uut pakkeüksust.

Jääkide mahakandmine

Kui on soov laoarvestusest maha kanda mõned aegunud kaubad või kaalukaupade marginaalse kogusega laojäägid, siis seda saab teha kahes menüüpunktis:

a. "Inventuur" menüüpunkt "Partii jääkide mahakandmine"

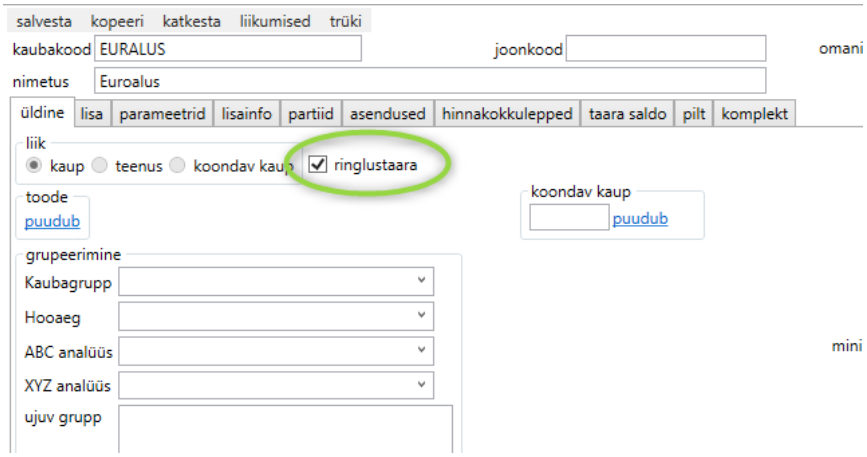
b. "Laoseis" aknas lehel "kaubad koos partiidega"

Eelduseks on Ladu20 poolt seadistus, et mis tingimustele vastavaid partiijääke süsteem võimaldab nii maha kanda.

Mahakande kohta teeb Ladu20 automaatselt mahakandmise liigi alla väljastusdokumendi.

Ringlustaara arvestus

Ringlustaaradena peetakse enamasti euroaluseid, BEPCO plastkaste ja igasugu teisi suhteliselt suure omahinnaga taarasid/ kaste, mille kohta peetakse enamasti arvestust klientide ja tarnijate lõikes.

Kõik erinevad ringlustaarade liigid registreeritakse Ladu20's kaupade registris ja neile tuleb panna linnuke "ringlustaara".

Ringlustaarade kohta peab Ladu20 automaatselt liikumiste alusel kliendipõhiselt saldosid.

Kui on vajadus muuta Ladu20 poolt automaatselt peetud leitud taara saldot (fikseerida mingi hetke saldo), siis tuleb taara saldode registrisse sisestada vastav kirje.

Omahind Ladu20-s

Omahind on see, palju kaup meile maksma läks. Seda kasutatakse müügi juures: müügihind miinus omahind on kasum.

Ladu20 arvutab omahinna ise sissetulekute põhjal. Kui sama kaupa ostetakse eri hindadega, arvutatakse **keskmine hind.**

Näide: laos on 100 tk hinnaga 2,00 €. Juurde tuleb 100 tk hinnaga 3,00 €. Uus omahind on 2,50 €.

Kauba- või partiipõhine omahind

Ladu20 oskab omahinda arvutada kahel viisil:

Viis	Mida tähendab?	Millal sobib?
Kaubapõhine	Kõik selle kauba partiid saavad sama keskmise hinna.	Tavaline kaup, kus partiid on sisuliselt samad.
Partiipõhine	Igal partiil on oma hind.	Kui partiid erinevad hinna poolest palju (nt eri tarnija, eri päritolu).

Kust seda valida:
1. **Püsiandmetes** on üldine valik, mis kehtib kõigile kaupadele.
2. **Kaubakaardil** saab ühele kaubale teha erandi.
3**. Partii juures** saab ühele partiile teha erandi.
Kui kaubakaardil või partii juures pole midagi valitud, kehtib püsiandmete valik. Tavaliselt ei pea midagi muutma.

* Partii, millele on valitud partiipõhine hind, ei mõjuta teiste partiide keskmist hinda.

Fikseeritud omahind

Mõnel kaubal ei ole arvutatud keskmine hind mõistlik. Näiteks **EUR alused** tulevad vahel hinnaga ja vahel tasuta. Siis võib omahind olla 0 või hüpata üles-alla.
Sellisele kaubale saab **kaubakaardil** sisestada **fikseeritud omahinna.** Siis ei arvutata keskmist, vaid kõik müügid saavad selle hinna.

Oluline teada:

- Fikseeritud hind kehtib **avatud perioodi algusest**, mitte sisestamise päevast. Avatud periood = aeg pärast viimast lukustatud kuud.
- Avatud perioodis saab olla ainult **üks** fikseeritud hind. Kui muudad hinda, kehtib uus hind kogu avatud perioodi kohta.
- Lukustatud perioodi müügid jäävad vana hinnaga.
- Kui hind peab muutuma, sisesta uus hind **kohe pärast eelmise kuu lukustamist.**
- Kui kustutad fikseeritud hinna, hakkab Ladu20 jälle keskmist arvutama.

Hinnaparandus

Kui tarnija muudab hinda tagantjärele (nt saadab kreeditarve), tee **sissetulekudokument**, kus samal kaubal ja samal partiil on kaks rida:

Kogus	Hind	Mis see on
-400	2,65	vana hind maha
+400	1,26	uus hind peale

Kogused kokku on 0, seega laoseis ei muutu. Muutub ainult omahind.

Mis edasi juhtub:

- Uus omahind kehtib **parandusdokumendi kuupäevast.**
- Parandus mõjub ainult kaubale, mis on **veel laos**. Juba müüdud kauba omahind ei muutu.
- Näide: parandus on 1000 tk kohta, aga laos on alles 390 tk. Siis odavneb ainult nende 390 tk hind. Ülejäänud 610 tk on juba müüdud.

NB! Tee hinnaparandus võimalikult kiiresti pärast kreeditarve saamist. Mida rohkem kaupa on vahepeal müüdud, seda väiksem osa parandusest jõuab omahinda.

Millal omahind uueneb

Omahind ei muutu alati kohe. Ladu20 arvutab selle taustal üle.

Mida tegid	**Millal omahind uueneb**
Salvestasid sissetuleku	Mõne minuti jooksul
Muutsid ostu- või müügidokumendi kuupäeva	Umbes 5-10 minuti pärast

Muutsid fikseeritud omahinda	Umbes 5-10 minuti pärast
Kõik muu	Hiljemalt järgmisel hommikul (öine arvutus)

Lukustatud perioodi omahind ei muutu kunagi!
Kui müük on tehtud enne, kui sissetulek on sisestatud, saab müük esimese hilisema sissetuleku hinna.

Kuidas omahinda kontrollida

Ava **laoseis → kaubad**, vali kaup ja ava all sakk **omahinna kujunemine.** Seal on kaks sakki: **kaup** (kauba keskmine) ja **partii** (valitud partii hind).
Iga rida on üks päev, kus midagi juurde tuli:

Veerg	**Mida näitab**
Kuupäev/aeg	Päev
Algseis	Mitu tk oli laos enne seda päeva
Alg OH	Omahind enne seda päeva
Juurde kogus	Mitu tk sel päeval juurde tuli
Juurde omahind	Mis hinnaga need tulid
Uus OH	Uus omahind pärast seda päeva

Näide: algseis 100 tk hinnaga 2,00 €, juurde 100 tk hinnaga 3,00 € → uus OH 2,50 €.
Kollasega rida on **fikseeritud hind** – seda Ladu20 ise ei muuda.

KKK

1. **Miks omahind on 0?** Tõenäoliselt tuli kaup sisse hinnaga 0 (nt tasuta alused). Kui see kaup
   peaks alati sama omahinnaga olema, sisesta kaubakaardile fikseeritud omahind.
2. **Muutsin sissetuleku hinda, aga müügi omahind ei muutunud.** Oota mõni minut. Kui ka
   järgmisel päeval pole muutunud, kontrolli, kas müük on lukustatud perioodis – seal
   omahind ei muutu.
3. **Tegin hinnaparanduse, aga omahind muutus vähem, kui ootasin.** Parandus mõjub ainult
   laos olevale kaubale. Kui suurem osa kaupa oli juba müüdud, muutub omahind ainult

järelejäänud koguse ulatuses.

4. **Kas pean igale kaubale omahinna tüübi valima?** Ei. Kui kaubakaardil pole midagi valitud,
   kehtib püsiandmete üldine valik. Vali ainult siis, kui see kaup peab käituma teisiti.
5. **Omahind tundub vale – kelle poole pöörduda?** Kirjuta KMA kasutajatoele: kaubakood, partii ja kuupäev, mille juures omahind valesti tundub.

Laoaadressid

ost ja ostutellim.
müügitellimused ja väljastused
laoseis
armatuurlaud
müügianalüüs
püsiandmed
grupeerimine
liikumiste liigid
muud registrid
valuutad ja keeled
lisa
muuda
kustuta
trüki
jrk.
tüüp
laoaadress
-2
14146200 Passivaadress 1-4-14-6-2
14145200 Passivaadress 1-4-14-5-2
14144200 Passivaadress 1-4-14-4-2
14143200 Passivaadress 1-4-14-3-2
14141200 Passivaadress 1-4-14-1-2
14136200 Passivaadress 1-4-13-6-2
14135200 Passivaadress 1-4-13-5-2
14134200 Passivaadress 1-4-13-4-2
14133200 Passivaadress 1-4-13-3-2
14132200 Passivaadress 1-4-13-2-2
14132100 Passivaadress 1-4-13-2-1
14132000 Aktiivaadress 1-4-13-2-0
14131200 Passivaadress 1-4-13-1-2
14126200 Passivaadress 1-4-12-6-2
14125200 Passivaadress 1-4-12-5-2
14124200 Passivaadress 1-4-12-4-2
14123200 Passivaadress 1-4-12-3-2
14122200 Passivaadress 1-4-12-2-2
14122100 Passivaadress 1-4-12-2-1
14122000 Aktiivaadress 1-4-12-2-0
14121200 Passivaadress 1-4-12-1-2
14116200 Passivaadress 1-4-11-6-2
14115200 Passivaadress 1-4-11-5-2
14114200 Passivaadress 1-4-11-4-2
14113200 Passivaadress 1-4-11-3-2
14112200 Passivaadress 1-4-11-2-2
14112100 Passivaadress 1-4-11-2-1
14112000 Aktiivaadress 1-4-11-2-0
14111200 Passivaadress 1-4-11-1-2
14106200 Passivaadress 1-4-10-6-2
14105200 Passivaadress 1-4-10-5-2
14104200 Passivaadress 1-4-10-4-2
14103200 Passivaadress 1-4-10-3-2
14102200 Passivaadress 1-4-10-2-2
14102100 Passivaadress 1-4-10-2-1
14102000 Aktiivaadress 1-4-10-2-0
14101200 Passivaadress 1-4-10-1-2
14096200 Passivaadress 1-4-09-6-2
14095200 Passivaadress 1-4-09-5-2
14094200 Passivaadress 1-4-09-4-2
14093200 Passivaadress 1-4-09-3-2
14092200 Passivaadress 1-4-09-2-2
14092100 Passivaadress 1-4-09-2-1
14092000 Aktiivaadress 1-4-09-2-0
14091200 Passivaadress 1-4-09-1-2
14086200 Passivaadress 1-4-08-6-2
14085200 Passivaadress 1-4-08-5-2
14084200 Passivaadress 1-4-08-4-2
14083200 Passivaadress 1-4-08-3-2
14082200 Passivaadress 1-4-08-2-2
14082100 Passivaadress 1-4-08-2-1
14082000 Aktiivaadress 1-4-08-2-0
14081200 Passivaadress 1-4-08-1-2
14076200 Passivaadress 1-4-07-6-2
14075200 Passivaadress 1-4-07-5-2
14074200 Passivaadress 1-4-07-4-2
14073200 Passivaadress 1-4-07-3-2
14072200 Passivaadress 1-4-07-2-2
tüübid
lisa
muuda
kustuta
ID
kirjeldus
Tootmise kulu kanded
1 Aktiivaadress ei
200 Lisaaadress ei
101 Passivaadress ei
102 Terminal ei

Laoaadresside registris on kirjeldatud laoaadressid, nende tüübid ja laoaadresside läbikäimise järjekord optimaalselt kauba komplekteerimiseks.

Suuremates ladudes kasutatakse enamasti kahte sisult erinevat tüüpi laoaadresse: aktiivaadressid ja passiivaadressid. Peamine komplekteerimine käib vaid aktiivaadressidelt. Passiivaadressidelt käib vaid alusepõhine komplekteerimine ja aktiivaadresside varustamine.

Läbikäimise järjekord on arvuliselt kasvavas jadas olev number. Kui soovitakse miski aadress nihutada komplekteerimisel teiste omavahel järjestikkuste aadresside vahele, siis tuleb nihutatava aadressi järjekorranumbriks panna suvaline arv, mis asub kahe eelnimetatud aadressi järjekorranumbri vahel.

Aktiiv- ja passiivaadressid

Laos võib olla erinevaid tüüpe laoaadresse. Kõige levinumalt jaotatakse laoaadressid kaheks "aktiivaadressid" ja "passiivaadressid".

Enamasti käib Laomehes kauba komplekteerimine peamiselt "aktiivaadressidelt".

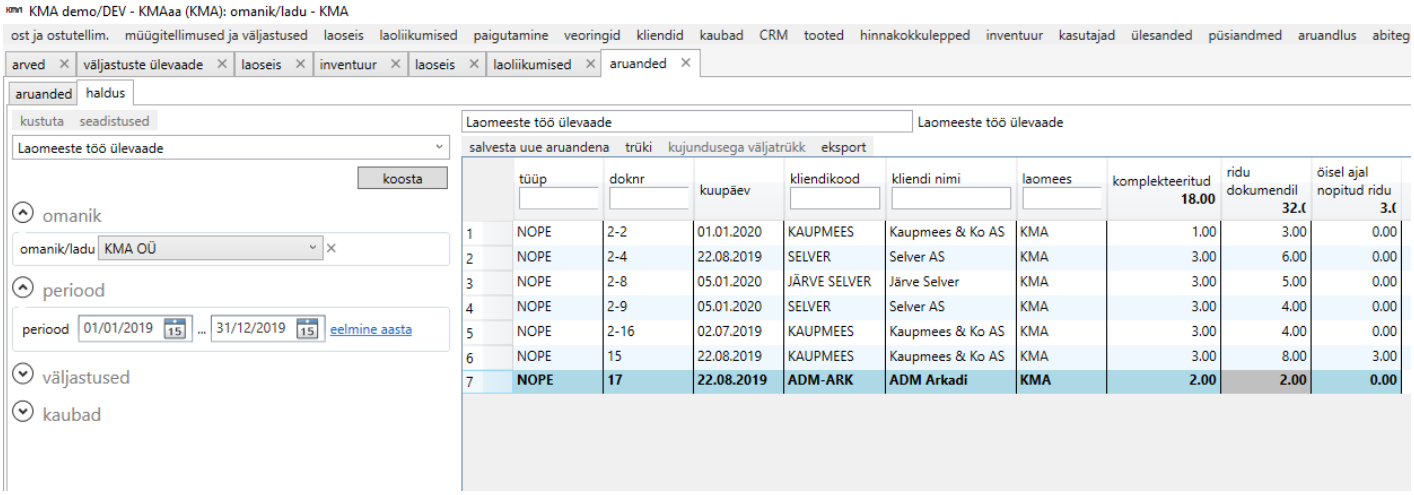
Passiivaadressid asuvad üldjuhul komplekteerimisala kaugemas servas või kõrgemal ja nendest varustatakse peamiselt aktiivala.

Kui on kasutusel lahendus et iga kaupa saab olla aktiivaadressil vaid kuni 1 euroalus, siis Laomees tarkvara üldjuhul suunab komplekteerija otse esimesele vanima sobiva partiiga passivaadressile.

Laotöö mõõtmine

Kui laotööd tehakse Laomees tarkvaraga, siis on automaatselt registreeritud iga kauba arvelevõtmise ja väljastamise dokumendi rea põhiselt vastava rea tegija ja tegemise aeg. Täiendavalt registreeruvad süsteemi automaatselt inventuuride lugemised ja kauba laoseisesed ümberpaigutamised.

Nende andmete pealt teeb Ladu20 kogu vajaliku laotöö ülevaate aruandeid. Aruannete koostamine käib läbi Ladu20 aruannete sektsiooni.

Tänu automaatsele kogu info registreerimise korrektsusele saab ka hiljem teha kvalitatiivset mõõtmist (n. kliendilt tagasi tulnud pretensioonide alusel).

Partiide käsitlemine (FIFO, LIFO, muud)

Kõik aegumise jälgimist vajavad kaubad on Ladu20s arvel partiidena. Tänu sellele on iga partii kohta süsteemil teada tema aegumiskuupäev ja saabumiskuupäev. Sõltuvalt kauba iseloomust on lisaks eelmainitule vajadusel registreeritud ka partii number ja/või tootmiskuupäev, mille järgi on võimalik tagada **tuvastatavust** ka tagantjärele.

Kauba värskuse nõude tagamine

Klientide poolt esitatud kauba värskuse nõuete korrektseks jälgimiseks tuleb kliendikaardil kirjeldada kauba värskuse nõuded. Üldise kauba värskuse nõude saab kirjeldada kliendikaardil "kauba värskuse nõue% " lahtrisse. Juhul, kui üksikute kaupade suhtes kehtivad erinevad reeglid, saab need kirjeldada lehel "kaubapõhised värskuse erikokkulepped".

Kauba komplekteerimisel juhendab Laomees/ Ladu20 programm kasutajat võtma kõige vanema realiseerimisajaga partii mis aegumisnõuete alusel vastab kliendi ootustele.

FIFO | LIFO | Kauba värskuse erikokkulepped

Ladu20 võimaldab kasutada laost väljastamiseks nii FIFO kui ka LIFO meetodeid, pakkudes komplekteerimiseks ja väljastamiseks vastavalt sobivaima partii sõltuvalt sellest, millist varianti klient vajab. Seadistuse teeb selles osas KMA kliendikokkuleppe alusel.

Erandiks on **aeguvad kaubad**, mille puhul ladu pakub vaikimisi väljastamiseks alati esimest sobivat partiid **kõige varasema võimaliku** aegumiskuupäevaga. See vähendab riski, et klientidele väljastakse kaupa, mis on küll FIFO/LIFO alusel sobilik, aga hilisema aegumiskuupäevaga.

Varaseim "sobiv" partii tähistab samuti sobivust, kui kliendiga on sõlmitud kauba värskuse või eluea kokkuleppeid. Viimane käitumismudel on tavapärane kaubavahetusel suuremate jaekettidega, kes nõuavad saadetud kaubast endale kindla protsendi elueast - seega võib sellisele kliendile FIFO või LIFO mudeli asemel sobida hoopis mõni teine partii.